

CURTEA DE APEL IAȘI

DOSAR NR. 155/45/2020

TERMEN DE JUDECATĂ 14.04.2020

Domnule Președinte,

Subscrisa ASOCIAȚIA PRO VITA București, cu sediul în str. Zmeica, nr. 12, sector 4 și cu sediul pentru comunicarea actelor în _____, înregistrată în Registrul special al judecătoriei sector 5 București sub nr. 52/24.10.2005,

în contradictoriu cu pârâtul Ministrul Afacerilor Interne, dl. Vela Ion Marcel, a cărui citare o solicităm prin mijloace electronice sau la sediul Ministerului Afacerilor Interne, situat în Piața Revoluției nr. 1 A, sector 1, București, formulam prin prezenta

CERERE DE INTERVENȚIE ÎN INTERES PROPRIU ȘI ÎN INTERES ALĂTURAT

cererii de chemare în judecată formulate de reclamantul PETRESCU IOAN, cu loc de muncă la Curtea de Apel Bacău, pentru pronunțarea unei hotărâri prin care să dispuneți: anularea parțială a art. 2 din Ordonanța militară nr. 1/2020, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța militară nr. 2/2020, ambele emise de pârât, respectiv eliminarea din ordonanțele militare susmenționate a următorilor termeni:

1. termenul „religioase” conținut în alin.1, conform căruia: „(1) Se suspendă toate activitățile culturale, științifice, artistice, religioase, sportive, de divertisment sau jocuri de noroc, de tratament balnear și de îngrijire personală, realizate în spații închise.”
2. sintagma „fără accesul publicului” din cuprinsul alin. 2, introdus prin actul normativ modificator, potrivit căruia: „(2) Se pot oficia slujbe în lăcașurile de cult de către slujitorii bisericești/religioși, fără accesul publicului, slujbele putând fi transmise în mass-media sau online.”
3. expresia „la care pot participa maximum opt persoane” din alin. 3, introdus prin actul normativ modificator, după care: „(3) Se pot oficia acte liturgice/religioase cu caracter privat (botez, cununii, înmormântări), la care pot participa maximum 8 persoane, precum și împărțirea credincioșilor bolnavi la spital sau la domiciliul acestora”.

Potrivit art. 61 Cod procedura civilă, „Oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare. Intervenția este principală, când intervenientul pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta. Intervenția este accesorie, când sprijină numai apărarea uneia dintre părți.”

Interesul pe care îl pretindem în prezenta cauză îndeplinește condițiile generale prevăzute de art. 33 din Codul de procedură civilă, fiind determinat, legitim, născut și actual și cele speciale prevăzute de art. 1 și 2 din Legea nr. 554/2004, fiind un interes public.

Potrivit art 2 alin 1 lit a, l, p, r , raportat la art. 1 alin. 1 din Legea nr. 554/2004: „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public. Persoana vătămată - orice persoană fizică sau juridică ori grup de persoane fizice, titulare ale unor drepturi subiective sau interese legitime private vătămate prin acte administrative; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și organismele sociale care invocă vătămarea unui interes public prin actul administrativ atacat. Interes public - interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice. Interes legitim public - posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept fundamental care se exercită în colectiv ori, după caz, în considerarea apărării unui interes public; Organisme sociale interesate - structuri neguvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative;”

Astfel, subscrisa intervenientă este o asociație reglementată de OG nr. 26/2000, al cărei statut prevede ca scop, printre altele, „afirmarea și apărarea principiilor, ideilor, moralei și tradițiilor creștin-ortodoxe prin orice mijloace legale.”

Prin urmare, interesul nostru în susținerea cererii de chemare în judecată ce face obiectul dosarului nr. 155/45/2020 este un interes public, având în vedere că prin susmenționatele ordonanțe militare s-a îngădit exprimarea libertății de conștiință și exprimarea libertății religioase a poporului român creștin ortodox.

În fapt, poporul român este majoritar credincios creștin ortodox, iar prin dispozițiile atacate îi este interzis în mod expres și neechivoc participarea la slujbele Bisericii Ortodoxe Române.

La data de 16 martie 2020, prin Decretul Președintelui României nr. 195/2020 s-a instituit starea de urgență pe întreg teritoriul României, pentru o perioadă de 30 de zile.

În aplicarea acestui Decret și a OUG nr. 1/1999, modificată, au fost emise de către pârât mai multe acte administrative unilaterale cu caracter normativ denumite ordonanțe militare.

Prin art. 2 din Ordonanța militară nr. 1/2020 privind unele măsuri de primă urgență care privesc aglomerările de persoane și circulația transfrontalieră a unor bunuri, publicată în M.Of.219/17.03.2020, au fost suspendate, între altele, toate activitățile religioase realizate în spații închise, iar prin art. 3 alin. 1 din același act administrativ: „(1) Se interzice organizarea și desfășurarea oricărui eveniment care presupune participarea a peste 100 de persoane, în spații deschise.” Prin art. 9 alin. 1 pct. 1 din Ordonanța militară nr. 2/2020 privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19, publicată în M. Of. Nr. 232/21.03.2020, au fost introduse la art. 2 din Ordonanța militară nr. 1/2020 două alienate - alin. 2 și 3, cu următorul conținut: „(2) Se pot oficia slujbe în lăcașurile de cult de către slujitorii bisericești/religioși, fără accesul publicului, slujbele putând fi transmise în mass-media sau online. (3) Se pot oficia acte liturgice/religioase cu caracter privat (botez, cununii, înmormântări), la care pot participa maximum 8 persoane, precum și împărtășirea credincioșilor bolnavi la spital sau la domiciliul acestora.”

Dispozițiile a caror anulare o solicităm sunt nelegale deoarece:

1. Au fost emise cu exces de putere în sensul art. 2 alin.1 lit. n din Legea 554/2004, republ. și modificata prin Legea 212/2018, **întrucât autoritatea emitentă - Ministrul Afacerilor Interne - și-a exercitat dreptul de apreciere atât prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege, cât și prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor.** Astfel, prin art. 2 din Decretul 195/2020, „pe durata stării de urgență este restrâns exercițiul următoarelor drepturi...: a) libera circulație; b) dreptul la viață intimă, familială și privată; c) inviolabilitatea domiciliului; d) dreptul la învățătură; e) libertatea întrunirilor; f) dreptul de proprietate privată; g) dreptul la grevă; h) libertatea economică.”

Analizând acest articol se constată că nu formează obiect al restrângerii libertatea conștiinței consacrată și garantată ca libertate fundamentală în art. 29 și libertatea de exprimare, prevăzută de art. 30 din Constituția României, potrivit cu care, „Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale. (2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc” și respectiv, „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile”.

După cum se observă din conținutul normativ al primului alineat al art. 29 din Constituție, parte a libertății de conștiință o constituie libertatea de credință religioasă care, prin alineatul 2, este garantată de Statul Român. Libertatea de credință religioasă are atât o componentă interioară, intimă, sentimentul religios, convingerea intimă în existența lui Dumnezeu, dar și o componentă exterioară constând în manifestarea publică a credinței prin participarea la slujbele (în principal Sfânta Liturghie) de adorare a Divinității, de mulțumire și de cerere, slujbe oficiate de preoți și slujitori bisericești în lăcașul de cult, care este Biserica. Cum prin interzicerea accesului publicului - în speță a credincioșilor - la serviciul religios care are loc în biserică, fără ca Decretul de instituire a stării de asediu să prevadă măcar o restrângere a libertății conștiinței, dispozițiile atacate au fost emise cu exces de putere deoarece, pe de o parte, pârâțul a încălcat limita competenței proprii în punerea în aplicare a respectivului Decret, dar și libertatea

fundamentală a conștiinței cetățenilor români credincioși ortodocși. Existând astfel un exces de putere se impune anularea dispozițiilor atacate pentru restabilirea legalității actului normativ cu atât mai mult cu cât au fost nesocotite dispozițiile art. 77 teza I, respectiv, art. 78 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, conform cărora: „Ordinele cu caracter normativ, instrucțiunile și alte asemenea acte ale conducătorilor ministerelor și ai celorlalte organe ale administrației publice centrale de specialitate sau ale autorităților administrative autonome se emit numai pe baza și în executarea legilor, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului”, respectiv, „Ordinele, instrucțiunile și alte asemenea acte trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora.”

2. Restrângerea libertății de conștiință este disproportionată, atingând substanța libertății de credință religioasă. Potrivit art. 53 din Constituția României, republicată: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

În aplicarea acestui text constituțional, în motivarea Decretului nr. 195/2020, se arată că „restrângerea exercițiului unor drepturi nu trebuie să afecteze substanța lor, ci să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit.” Contrar acestor limite ale restrângerii, dispozițiile a căror anulare o solicităm suprimă componenta exterioară a dreptului la libertate religioasă - manifestarea publică a credinței prin participare la slujbele religioase în lăcașul de cult, componentă în lipsa căreia componenta internă devine iluzorie, deci libertatea de credință religioasă devine practic inexistentă întrucât pentru credinciosii sănătoși este interzis actul esențial al comuniunii cu Divinitatea, în persoana Fiului lui Dumnezeu Iisus Hristos, și anume împărtășania cu trupul și sângele Domnului. Această măsură este una fără precedent în istoria României. Se constată astfel că este încălcată în mod brutal proporționalitatea restrângerii, câtă vreme este suprimată în esența sa chiar libertatea de credință religioasă, intruziune inadmisibilă față de dispozițiile imperative ale art. 53 cu referire la art. 29 din Legea fundamentală.

În conformitate cu doctrina canonică ortodoxă, liturghia duminicală sau din sărbători nu se poate săvârși fără prezența poporului credincios, preotului fiindu-i interzis să săvârșească liturghie fără popor, pe motivul că liturghia (termenul înseamnă „lucrare publică”) este un act de comuniune religioasă, în care preotul săvârșește serviciul religios pentru popor, nu în nume și folos personal. Obligarea poporului credincios (numit în ordonanță „public”) să rămână acasă, în timp ce preotul slujește liturghia, golește de sens actul liturgic în sine și reprezintă o ingerință nepermisă a statului în rânduiala liturgică a Bisericii Ortodoxe, în condițiile în care acesta este ținut de către art. 29(3) și 29(5) din Constituție și de art. 9(1) din Legea 489/2006 a cultelor să fie neutru față de orice credință religioasă.

Nefirescul suprimării slujbelor bisericești este sintetizată de cel mai mare canonist al Bisericii Ortodoxe Române, arhid. prof. dr. Ioan N. Floca, în manualul de drept canonic ortodox referențial pentru tot învățământul teologic românesc: „Pentru a exprima într-un mod cât mai grăitor și mai frecvent participarea laicilor la exercitarea puterii sfințitoare, s-a adoptat rânduiala rămasă tradițională de a nu se săvârși Sfânta Liturghie decât în prezența credincioșilor. De altfel, ea nici nu ar avea rost doar pentru clerici, nereprezentând o formă de închinare individuală sau destinată unei categorii din membrii Bisericii, ci o formă de închinare obștească, săvârșită prin prezența și conlucrarea tuturor, mai precis prin prezența și conlucrarea celor două elemente constitutive esențiale ale Bisericii, care sunt clerul și laicii”; Ioan N. Floca, *Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească*, vol. I, EIBMBOR, București, 1990, p. 260.

Prin urmare, măsurile contestate prin cererea de chemare în judecată și prin prezenta cerere de intervenție înseamnă o atingere gravă adusă înseși existenței libertății de conștiință religioasă a credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române.

3. Excluderea de la slujbe a unei categorii de membri ai Bisericii (credincioșii, numiți impropriu în ordonanță „public”), dar acceptarea altor categorii (preoți și ierarhi) creează premisele unei discriminări contrare art. 16 al Constituției, dar și prevederilor art. 53 (2) din Constituție, care impune nediscriminarea drept criteriu de legalitate a oricărei măsuri de restrângere a drepturilor și libertăților pe durata stării de urgență. Această discriminare se poate rezolva numai în sensul pozitiv al admiterii credincioșilor la slujbe, nicidecum prin interzicerea cu totul a slujbelor, pentru a-i priva și pe clerici de acestea.

Dispoziția potrivit căreia slujbele pot fi ținute de către preot și urmărite pe calculator sau pe media sociale de către credincioși ignoră faptul că liturghia bisericească este o lucrare sacramentală harică, ce presupune o prezență fizică și spirituală efectivă și activă a credinciosului, putând fi comparată cu categoria actelor juridice solemne, în care nu poate să lipsească vreuna dintre părți.

Prevederea Ordonanței militare nr. 2/2020 tratează, în mod inadmisibil, slujbele bisericești ca pe evenimente sociale ordinare, care pot fi urmărite pe media online, lucru deosebit de grav din punct de vedere bisericesc.

Dispoziția care impune un număr de 8 persoane la servicii religioase precum nunți, botezuri, cununii este una arbitrară, fără a exista vreun studiu științific serios care să demonstreze că prezența a 8 persoane asigură garanția nerăspândirii virusului. În plus, dispoziția este discriminatorie, deoarece nu ține seama de faptul că evenimente precum înmormântările ar putea aduna la căpătâiul celui decedat mai multe rude directe decât numărul prevăzut în ordonanța militară. În atare situație, cine și cum decide care dintre fii, nepoți, soți, părinți participă la acest eveniment irepetabil, încărcat de o mare emoție sufletească?

Dispozițiile din ordonanța militară pe care le contestăm vizează viața bisericească și a comunității ortodoxe în cea mai importantă perioadă din anul bisericesc și din viața spirituală a ortodocșilor: Postul Sfințelor Paști și, mai ales, Învierea Domnului. Interdicția aplicată creștinilor de a veni în noaptea de Înviere la biserică, face ca preoții slujitori să nu transmită mesajul Învierii nimănui, iar Învierea însăși să nu se adreseze nimănui, ceea ce este inadmisibil.

Pe parcursul istoriei poporului român, s-au consemnat mai multe situații de epidemii de holeră, ciumă sau alte boli puternic contagioase, dar nicăieri în istorie nu există consemnată o măsură de întrerupere a slujbelor bisericești în perioada Paștilor. Ordonanțele militare nr. 1/2020 și nr. 2/2020 vor inaugura o tristă premieră în viața religioasă românească, ceea ce este o atingere a existenței libertății de conștiință religioasă.

Măsurile luate de MAI prin aceste ordonanțe atacă direct existența libertății de expresie religioasă, prin faptul că introduc în mentalul colectiv al credincioșilor ortodocși idei contrare doctrinei ortodoxe: ideea că Biserica, casa lui Dumnezeu, ar putea fi un loc de contaminare cu COVID-19, când de milenii se știe că Biserica este un spital în care puterea lui Dumnezeu vindecă astfel de molițe; introduc ideea că pentru a te vindeca de această epidemie nu ai nevoie de Dumnezeu, El Însuși „izolat la domiciliu” de către ordonanțele MAI; îi despart pe credincioșii ortodocși de Dumnezeu și de sprijinul spiritual al Bisericii Ortodoxe, lăsându-i pradă singurătății, deznădejzii, fricii de moarte și propagandei alarmiste a mass-media, în condițiile în care credincioșii ortodocși în astfel de momente aleargă mai mult decât oricând la ajutorul lui Dumnezeu și au nevoie de ajutorul Acestuia; introduc ideea că Sfintele Icoane ar avea nevoie de dezinfecție, deși credincioșii ortodocși știu de milenii că ele sunt „dezinfectate” de lucrarea Duhului Sfânt în ele; introduc ideea că împărtășirea de la același Potir ar putea fi sursă de infectare, în ciuda faptului că această Împărtășire se practică frecvent în capelele spitalelor de boli infecțioase, iar a afirma că Trupul și Sângele lui Hristos sunt vehicule ale bolii este o blasfemie. Toate aceste idei cultivă necredința, blasfemia și delăsarea religioasă, punând în discuție însăși existența libertății de conștiință religioasă.

Decizia de a participa sau nu la slujbele bisericești trebuie să aparțină invariabil credinciosului, nicidecum statului.

În mediul online deja s-a lansat o petiție, numită *Nu ne interziceți Sfânta Liturghie*, semnată până acum de circa 25.000 de oameni.

În drept, cererea de intervenție de față este întemeiată pe art. 61 și urm. Cod procedură civilă, art. 1, art. 2, art. 7 alin. 5, art. 8 din Legea nr. 554/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 212/2018.

Prezenta cerere conține 6 file și este expediată în format electronic PDF, prin mijloace electronice de comunicare, iar originalul semnat, în dublu exemplar, prin serviciul de curierat.

Solicităm judecata în lipsă.

13.04.2020

Președinte,

Bogdan Ioan Stanciu